O PATRIMONIO E AS CONTAS DA EMPRESA

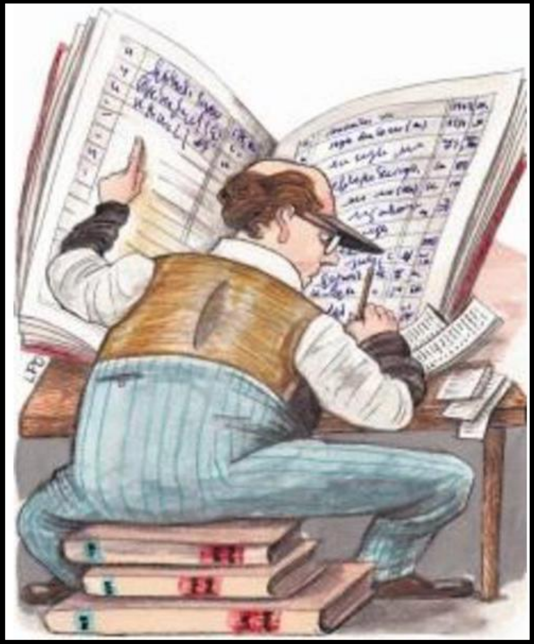

TEMA 10

Contidos dos temas 10 e 11

- INTRODUCIÓN
- CONCEPTO DE PATRIMONIO
- CONTAS ANUAIS
- ANÁLISE DA INFORMACIÓN CONTABLE

Introdución

Introdución

QUEN COÑECE A CONTABILIDADE DUNHA EMPRESA SABE SE ESTA MARCHA BEN OU MAL

- Ten a empresa beneficios ou perdas?
- A que son debidos os devanditos resultados?
- Son estes beneficios os esperados ou desviáronse moito das previsións?
- Canto vale agora a empresa? É dicir, canto teño, debo e me deben?
- Vale máis a empresa que o ano pasado?
- Está a funcionar mellor ou peor que o resto de empresas do sector?

Introdución

A contabilidade é unha técnica que

rexistra,

clasifica,

comunica

e interpreta

a **información** que chega á empresa.

Introdución

Importancia da contabilidade:

- Coñecer a **situación** real da empresa.
- Proporcionar **información útil** para a **toma de decisións**.

Introdución

- Hai moitos **usuarios interesados** na información contable (, Axencia Tributaria, bancos, …)

USUARIOS INTERNOS

Propietarios
Directivos
Traballadores

CONTABILIDADE

USUARIOS EXTERNOS

Estado
Provedores
Bancos
Competidores
…

Agencia Tributaria

Introdución

Cualidades da información contable:

Introdución

Cualidades da información contable:

- A contabilidade só é útil se todos temos os mesmos criterios para entendela
- É necesaria unha **normalización contable** para que os diversos usuarios a entendan

Plan Xeral de Contabilidade

Concepto de patrimonio

Concepto de patrimonio

Patrimonio nun momento determinado:

Patrimonio bruto= bens + dereitos + obrigas

Patrimonio neto = bens + dereitos - obrigas

- **Bens**: edificios, terreos, mobles, maquinaria, mercadorías, diñeiro....
- **Dereitos:** o que á empresa lle deben (clientes, debedores,...)
- **Obrigas** o que a empresa debe a terceiras persoas (provedores, débedas con entidades de crédito, efectos comerciais a pagar, impostos a pagar, ...)

O QUE VALE O MEU PATRIMONIO = O QUE TEÑO + O QUE ME DEBEN – O QUE DEBO

Concepto de patrimonio

Xuridicamente:

PATRIMONIO NETO = **BENS + DEREITOS** – **OBRIGAS**

Investimentos

Financiamento alleo

Contablemente:

PATRIMONIO NETO = **ACTIVO** – **PASIVO**

Sendo

ACTIVO .... Investimentos

PATRIMONIO NETO + PASIVO .... Financiamento, propio e alleo

Concepto de patrimonio

- **Activo:** Bens e dereitos dos que a empresa espera obter beneficios ou rendementos económicos no futuro.
- **Pasivo:** Obrigas xurdidas como consecuencia de sucesos pasados, para a extinción dos cales a empresa debe desprenderse de recursos.
- **Patrimonio neto:** constitúe a parte residual dos activos da empresa, unha vez deducidos todos os seus pasivos. Inclúe as achegas realizadas, xa sexa no momento da súa constitución ou noutros posteriores, polos seus socios ou propietarios, así como os resultados acumulados ou outras variacións que o afectan (os beneficios aumentan o capital inicial e as perdas diminúeno).

ACTIVO = PASIVO + NETO

Concepto de patrimonio

ACTIVO = PASIVO + NETO

Ecuación fundamental do patrimonio

Elementos patrimoniais
Masas patrimoniais

Historia da Contabilidade

- 6.000 A. de C. Sumerios

  A escritura, os números, o concepto de propiedade, as moedas e atopáronse rexistros de ingresos e gastos.

- 1.800 A. de C. Mesopotamia

  Código Hammurabi, que contiña leis de comercio.

- 350 A. de C. Grecia

  Libros oficiais de contabilidade: o diario e o libro de contas de clientes.

- 1.494 Italia

  "Summa de Arithmetica" de Fray Luca Pacioli, principios da contabilidade por partida dobre.

Elementos e masas

Elementos patrimoniais → **Contas** → **Masas patrimoniais**

Represéntanse mediante

Agrúpanse en

A información contable resúmese nas

Contas Anuais

Elementos e masas

- O método contable: a partida dobre

Nome da conta

Debe | Haber

Fundamentos da partida dobre:

En calquera feito contable hai como mínimo dous elementos afectados.

As variacións dos elementos afectados contrarréstanse entre si, de forma que se segue cumprindo a ecuación fundamental do patrimonio.

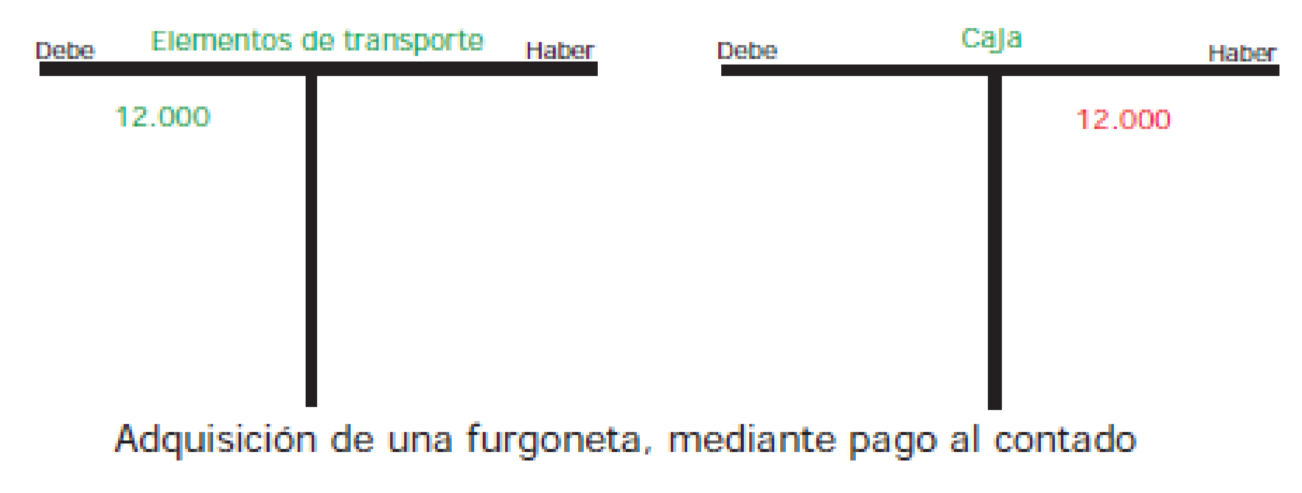

Elementos e masas

ELEMENTOS PATRIMONIAIS

Represéntanse mediante

CONTAS

Elementos e masas

EXEMPLOS!

Elementos patrimoniais	Contas
Patente	*Propiedade industrial*
Programas de ordenador	*Aplicacións informáticas*
Soar	*Terreos e bens naturais*
Local comercial	*Construcións*
Máquina	*Maquinaria*
Camión	*Elementos de transporte*
Cartos nunha conta corrente	*Bancos c/c*
Factura de venda pendente de cobro	*Clientes*
Débeda con subministradores de mercadorías	*Provedores*

NORMALIZACIÓN

Elementos e masas

MASAS PATRIMONIAIS

ACTIVO	PATRIMONIO NETO E PASIVO
ACTIVO NON CORRENTE	PATRIMONIO NETO
Inmobilizado intanxible	PASIVO NON CORRENTE
Inmobilizado material	PASIVO CORRENTE
Investimentos inmobiliarios	
Investimentos financeiros a longo prazo	
ACTIVO CORRENTE	
Existencias	
Debedores comerciais e outras contas a cobrar	
Investimentos financeiros a curto prazo	
Efectivo e outros activos líquidos permanentes	

Obrigas
contables

Obrigas contables

- En España, a normalización é proporcionada polo **Plan Xeral de Contabilidade** (lei de 2007).
- Na Unión Europea adóptanse as Normas Internacionais de Contabilidade e Información Financeira

O obxectivo da contabilidade é mostrar a **imaxe fiel** do patrimonio, da situación financeira e dos resultados da empresa

Obrigas contables

- En España, a normalización é proporcionada polo **Plan Xeral de Contabilidade** (lei de 2007).
- Na Unión Europea adóptanse as Normas Internacionais de Contabilidade e Información Financeira

O obxectivo da contabilidade é mostrar a **imaxe fiel** do patrimonio, da situación financeira e dos resultados da empresa

icac Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas

Obrigas contables

- Os libros contables son:

Obrigatorios

Voluntario

Obrigas contables

- Os libros contables son:

Contas Anuais

As contas anuais serven para…

Mostrar a **IMAXE FIEL** do patrimonio e dos resultados.

É dicir, procurar que o balance e a conta de perdas e ganancias ofrezan unha visión real, obxectiva e imparcial do patrimonio e os resultados de cada período.

Contas Anuais

As contas anuais son:

1. Balance
2. Conta de Perdas e Ganancias
3. Estado de Cambios no Patrimonio Neto
4. Estado de Fluxos de Efectivo
5. Memoria

Contas Anuais

Formulación das Contas Anuais:

- Ao **peche do exercicio** formúlanse as Contas Anuais.
- O prazo máximo para a súa elaboración é de **3 meses** dende o peche do exercicio.
- Deben elaborarse cunha periodicidade máxima de 12 meses.
- As Contas Anuais deben expresarse **en euros**.
- En cada unha das partidas das contas anuais deberán figurar, as cifras do exercicio que se pecha e as do **exercicio inmediatamente anterior**.
- As contas anuais deben mostrar a **imaxe fiel** (fiable, completa e libre de erros) do patrimonio, da situación financeira e dos resultados da empresa.
- Estarán **asinadas** polo empresario ou por todos os administradores.

Contas Anuais

Balance

Estado contable que representa a estrutura económico – financeira da empresa; o sei patrimonio. O PXC establece que no balance figurará de forma separada o activo, pasivo, e o patrimonio neto.

Conta de Perdas e Ganancias

Recollerá o resultado do exercicio, separando debidamente os ingresos e os gastos, e distinguindo os resultados de explotación dos que non o sexan.

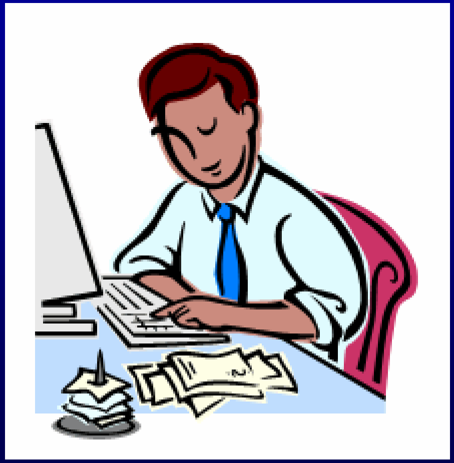

Contas Anuais

Estado de cambio no patrimonio neto

Informa dos motivos ou causas que provocaron variacións no patrimonio neto dun exercicio a outro: o resultado do exercicio, ampliacións e reducións de capital, subvencións, correccións ou axustes valorativos en elementos patrimoniais,...

Estado de fluxos de efectivo

Porá de manifesto os cobramentos e os pagamentos realizados pola empresa, co fin de informar acerca dos movementos de efectivo (caixa ou bancos) producidos no exercicio. O EFE non é obrigatorio para as PEMES.

Memoria

É o documento no que se describe, comenta e completa a información recollida nas outras contas anuais.

Auditoría

Fases da actividade contable:

1. Elaboración da información contab
2. **Verificación** da devandita informac
3. Comunicación da información d usuarios desta.
4. Análise e interpretación da ir usuarios.

Auditoría

AUDITORÍA

*V*erificación da información contable realizada por **expertos independentes,** que comproban que as contas anuais se axustan á ***imaxe fiel*** do patrimonio da empresa.

Un auditor é un **profesional independente** que redactará un **informe** onde manifesta a súa opinión (favorable ou desfavorable) respecto ás contas da empresa.

En principio, o informe favorable e sen salvedades dun auditor será garantía de que a contabilidade está ben feita. Non obstante, non esquezamos os escándalos contables do ano 2002 en empresas como Enrom ou General Electric, que posuían informes favorables dos auditores.

Balance

Balance: concepto

O Balance expresa a situación do patrimonio da empresa:

ACTIVO O que ten e o que lle deben	PATRIMONIO NETO e PASIVO O que debe e a súa "riqueza"
BENS	**PATRIMONIO NETO**
Todo o que TEN Maquinaria, mobiliario, locais, equipos, diñeiro...	**A riqueza da empresa** O que puxeron os donos, o que gañou ou perdeu, ...
DEREITOS	**DÉBEDAS** (obrigas)
Todo o que LLE DEBEN Contas pendentes de cobro, préstamos a terceiros…	**Todo o que DEBE** Aos provedores, aos bancos, á Seguridade Social, á Facenda, ...

Balance: concepto

Dende outro punto de vista:

ACTIVO	PATRIMONIO NETO e PASIVO
¿En que se investiu?	¿De onde saíron os fondos?

Balance: concepto

Sempre se cumpre que:

ACTIVO	=	PATRIMONIO NETO + PASIVO

Ecuación fundamental

Por que:

Investimento	=	Financiamento
Aplicación dos fondos	=	Orixe dos fondos

Balance: estrutura

A estrutura económica:

MASAS PATRIMONIAIS:

ACTIVO

ACTIVO NON CORRENTE

- Inmobilizado intanxible
- Inmobilizado material
- Investimentos inmobiliarios
- Investimentos financeiros a longo prazo

ACTIVO NON CORRENTE

Bens e dereitos que permanecerán máis dun ano na empresa

ACTIVO CORRENTE

- Existencias
- Debedores comerciais
- Investimentos financeiros a curto prazo
- Efectivo e outros activos líquidos

ACTIVO CORRENTE

Bens e dereitos que permanecerán na empresa pouco tempo; un ano ou menos

Balance: estrutura

A estrutura financeira :

MASAS PATRIMONIAIS:

PATRIMONIO NETO E PASIVO

Recursos permanentes

PATRIMONIO NETO E PASIVO		
PATRIMONIO NETO	⇐	**PATRIMONIO NETO** Recursos propios da empresa, non esixibles, non ten que devolvelos
PASIVO NON CORRENTE	⇐	**PASIVO NON CORRENTE** Débedas esixibles a máis dun ano
PASIVO CORRENTE	⇐	**PASIVO CORRENTE** Débedas esixibles a un ano ou menos

Balance: ordenación

ACTIVO
ACTIVO NON CORRENTE Inmobilizado intanxible Inmobilizado material Investimentos inmobiliarios Investimentos financeiros a longo prazo
ACTIVO CORRENTE Existencias Debedores comerciais Investimentos financeiros a curto prazo Efectivo e outros activos líquidos

PATRIMONIO NETO E PASIVO
PATRIMONIO NETO
PASIVO NON CORRENTE
PASIVO CORRENTE

O activo ordénase de menor a maior **liquidez**

O neto e o pasivo ordénanse de menor a maior **esixibilidade**

Liquidez: facilidade para convertir un activo en diñeiro líquido

Esixibilidade: plazo de pago dunha obrigación

Balance: Ferrovial

(Millones de euros)

ACTIVO	NOTA	2007	2006
Activos no corrientes		**42.921**	**44.379**
Fondo de Comercio	5	7.242	8.483
Activos Intangibles (1)	6	160	179
Inmovilizado en proyectos de infraestructuras	7	30.929	31.993
Inmovilizado material (1)	8	785	754
Inversiones en asociadas	9	102	82
Activos financieros no corrientes	10	2.253	1.945
Cuentas a cobrar de proyectos de infraestructuras y otras		1.476	1.263
Activos financieros disponibles para la venta		67	196
Caja restringida		302	329
Resto de cuentas a cobrar		408	157
Activo por superávit de pensiones	18	165	0
Impuestos Diferidos	23	1.034	739
Derivados financieros a valor razonable	11	251	204
Activos clasificados como mantenidos para la venta y de actividades discontinuadas	**12**	**1.096**	**2.147**
Activos corrientes		**7.570**	**8.265**
Existencias	13	496	383
Clientes y otras cuentas a cobrar	14	4.779	5.483
Clientes por ventas y prestaciones de servicios		4.138	3.824
Otros deudores		658	1.660
Activos por impuestos sobre las ganancias corrientes		156	148
Provisiones		-173	-149
Tesorería y Equivalentes	20	2.295	2.399
Sociedades de proyectos de infraestructuras		980	972
Caja restringida		483	101
Resto de tesorería y equivalentes		497	871
Resto de sociedades		1.315	1.427
TOTAL ACTIVO		**51.587**	**54.791**

PASIVO Y PATRIMONIO NETO	NOTA	2007	2006
Patrimonio neto	**16**	**6.848**	**6.662**
Patrimonio neto atribuible a los accionistas		**3.912**	**3.504**
Patrimonio neto atribuible a los socios externos		2.936	3.158
Ingresos a distribuir en varios ejercicios	**17**	**322**	**304**
Pasivos no corrientes		**36.301**	**37.819**
Provisiones para pensiones	18	93	598
Otras Provisiones no corrientes	19	417	352
Deuda Financiera	20	31.634	32.708
Obligaciones y deudas de proyectos de infraestructuras		28.605	28.933
Deudas con entidades de crédito resto de sociedades		3.029	3.775
Deuda no financiera	21	178	200
Impuestos Diferidos	23	3.138	3.486
Derivados financieros a valor razonable	11	841	475
Pasivos clasificados como mantenidos para la venta y de actividades discontinuadas	**12**	**363**	**185**
Pasivos corrientes		**7.753**	**9.821**
Deuda Financiera	20	1.226	2.838
Obligaciones y deudas de proyectos de infraestructuras		919	2.122
Deudas con entidades de crédito resto de sociedades		307	716
Deudas por operaciones de tráfico	22	6.017	6.558
Acreedores comerciales		4.770	5.524
Pasivos por impuestos sobre las ganancias corrientes		309	414
Otras deudas no comerciales		938	620
Provisiones para operaciones de tráfico	19	510	425
TOTAL PASIVO Y PATRIMONIO NETO		**51.587**	**54.791**

Balance: que inclúe cada masa

ACTIVO NON CORRENTE	► Activo fixo, inmobilizado ou a longo prazo (máis dun ano)
Inmobilizado intanxible	► Concesións, patentes, software,… menos amortizacións acumuladas.
Inmobilizado material	► Terreos, locais, maquinaria, mobiliario,… menos amortizacións acumuladas.
Investimentos inmobiliarios	► Terreos e inmobles con fins de investimento
Investimentos financeiros a longo prazo	► Investimentos en accións, imposicións,... a máis dun ano
ACTIVO CORRENTE	► Activo circulante, a un ano ou menos
Existencias	► Inventarios, stocks
Debedores	► Clientes, debedores, ...
Investimentos financeiros a corto prazo	► Investimentos financeiros a un ano ou menos
Efectivo	► Diñeiro na caixa e nos bancos

PATRIMONIO NETO	► Capital, reservas, resultado do exercicio
PASIVO NON CORRENTE	► Débedas a longo prazo.
PASIVO CORRENTE	► Provedores, acredores e outras débedas a curto prazo.

Balance: lembra

ACTIVO		PASIVO
Clientes	↔	Provedores
Debedores	↔	Acredores
Crédito	↔	Débeda, préstamo

Identifica os seguintes conceptos cos de ACTIVO, PASIVO ou PATRIMONIO NETO sinalando cunha "X" na columna que corresponda:

Conceptos	ACTIVO	PASIVO	NETO	Conceptos	ACTIVO	PASIVO	NETO
Bens				Reservas			
Dereitos				Beneficios deste ano			
O que temos				Beneficios do ano pasado			
O que nos deben				Préstamos recibidos			
O que debemos				Diñeiro en efectivo			
Obrigas				Débedas			
Investimentos				Debedores			
Financiamento				Acredores			
Fondos propios				Provedores			
Capital				Clientes			

Identifica os seguintes conceptos cos de ACTIVO, PASIVO ou PATRIMONIO NETO sinalando cunha “X” na columna que corresponda:

Conceptos	ACTIVO	PASIVO	NETO	Conceptos	ACTIVO	PASIVO	NETO
Bens	X			Reservas			X
Dereitos	X			Beneficios deste ano			X
O que temos	X			Beneficios do ano pasado			X
O que nos deben	X			Préstamos recibidos		X	
O que debemos		X		Diñeiro en efectivo	X		
Obrigas		X		Débedas		X	
Investimentos	X			Debedores	X		
Financiamento		X	X	Acredores		X	
Fondos propios			X	Provedores		X	
Capital			X	Clientes	X		

Clasifica os seguintes elementos patrimoniais dunha empresa dedicada a compravenda de roupa:

Elementos patrimoniais:	ACTIVO								PASIVO		
	ACTIVO NON CORRENTE				ACTIVO CORRENTE				PATRIMO-NIO NETO	PASIVO NON CORRENTE	PASIVO CORRENTE
	Intan-xible	Mate-rial	Invest. Inmob.	I. fin. L/P	Existen-cias	Debe-dores	I. fin. C/P	Efecti-vo			
Diñeiro en caixa											
Préstamo do banco a 2 anos											
Débeda por mercar pantalóns											
Camión											
Leasing a 4 anos dun ordenador											
Reservas de anos anteriores											
Programa informático											

Clasifica os seguintes elementos patrimoniais dunha empresa dedicada a compravenda de roupa:

Elementos patrimoniais:	ACTIVO								PASIVO		
	ACTIVO NON CORRENTE				ACTIVO CORRENTE				PATRIMO-NIO NETO	PASIVO NON CORRENTE	PASIVO CORRENTE
	Intan-xible	Mate-rial	Invest. Inmob.	I. fin. L/P	Existen-cias	Debe-dores	I. fin. C/P	Efecti-vo			
Diñeiro en caixa								X			
Préstamo do banco a 2 anos										X	
Débeda por mercar pantalóns											X
Camión		X									
Leasing a 4 anos dun ordenador											X
Reservas de anos anteriores									X		
Programa informático	X										

Amortizacións

AS AMORTIZACIÓNS

BALANCE

ACTIVO NON CORRENTE

Inmobilizado

Amortización acumulada do inmobilizado (-)

↓

Corrixe o valor do ANC

CONTA de P. e G.

RESULADO DE EXPLOTACIÓN

Amortización anual do inmobilizado (-)

↓

É un gasto

Conta de Perdas e Ganancias

CONTA DE PERDAS E GANANCIAS

A conta de perdas e ganancias recollerá o resultado do exercicio, separando debidamente os ingresos e os gastos, e distinguindo os resultados de explotación dos que non o sexan.

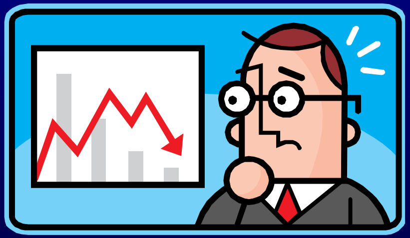

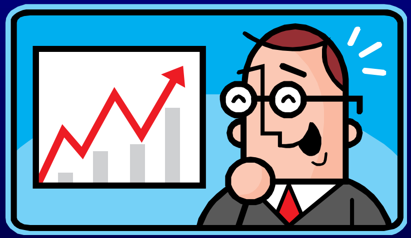

CONTA DE PERDAS E GANANCIAS

INGRESOS - GASTOS

COBROS - PAGOS

RESULTADO ≠ FLUXO DE CAIXA

CONTA DE PERDAS E GANANCIAS

ESTADO DE FUXOS DE EFECTIVO

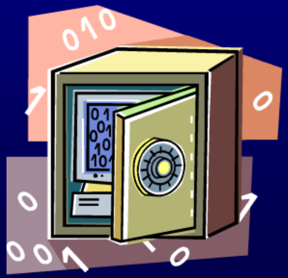

CONTA DE PERDAS E GANANCIAS

INGRESOS DE EXPLOTACIÓN	**Vendas de mercadorías, prestacións de servizos, variación de existencias, outros ingresos de xestión.**
GASTOS DE EXPLOTACIÓN	**Compras, arrendamentos, reparacións, servizos de profesionais independentes, transportes, primas de seguros, publicidade, subministracións, tributos, soldos e salarios, seguridade social da empresa, amortizacións do inmobilizado, deterioración e resultados pola venda do inmobilizado**
RESULTADO DE EXPLOTACIÓN (+/-)	**= Ingresos de Explotación - Gastos de Explotación**
INGRESOS FINANCEIROS	**Dividendos, intereses a cobrar,...**
GASTOS FINANCEIROS	**Intereses de débedas,...**
RESULTADO FINANCEIRO (+/-)	**= Ingresos Financeiros - Gastos Financeiros**
RESULTADO ANTES DE IMPOSTOS (+/-)	**= Resultados de explotación + Resultados Financeiros**
Impostos sobre beneficios	**(Calcúlase so se existen beneficios)**
RESULTADO DO EXERCICIO	**RESULTADO ANTES DE IMPOSTOS – Imposto do beneficio**